

Áldozatvédelem a Budapest Környéki Törvényszéken – interjú dr. Kenese Attilával

Az Európa Tanács 1990. február 22-én tette közzé a bűncselekmények áldozatainak chartáját. Ez a nap a kontinens számos országban – így 1993 óta Magyarországon is – az Áldozatok Világnapja. A törvényszék tanúgondozással és áldozatvédelemmel összefüggő feladatairól, kötelezettségeiről dr. Kenese Attilát, a Budapest Környéki Törvényszék igazgatási feladatok ellátásával megbízott bíróját kérdeztük.

A törvényszéken az egyes büntetőügyekben hogyan valósul meg az áldozatok, sértettek védelme?

A Budapest Környéki Törvényszék a 2018. július 1-jétől hatályos új büntetőeljárás törvény rendelkezéseit alkalmazva igen nagy hangsúlyt fordít az áldozatvédelemre, a büntetőeljárásokban szereplő sértettek, illetve az egyes büntetőügyekben a bűncselekménnyel olykor csupán közvetve érintett tanúk védelmére. Az új jogszabály megteremtette annak a feltételeit, hogy a büntetőeljárásban a sérülékeny csoportok, ide értve főként a sértetteket, ha ezt igénylik, megkülönböztetett bánásmódban részesülhessenek. Az idézésekkel egyidejűleg a sértettek teljes körű tájékoztatást kapnak jogaikról, az őket megillető támogatások lehetőségeikről. Ezek a segítségek egyrészt megóvják őket az átélt bűncselekmény miatti újabb traumától, ezáltal – noha vallomásaik megtétele nem maradhat el – nagy eséllyel megnyugtató módon fel tudják dolgozni a sérelmükre elkövetett cselekményt. A tájékoztatások nem utolsósorban kiterjednek arra is, hogy a bűncselekménnyel kapcsolatos jóvátételi igényeiknek milyen formában szerezhetnek érvényt, illetve, hogy az eljárás hátráltatása nélkül az őket érintő körben miként szólhatnak bele a büntetőeljárás kérdéseibe.

Az új büntetőeljárás törvény adta szabályozás a gyakorlatban hogy alkalmazható? Mondana példákat?

Az egyes kíméleti eszközök közül kiemelés érdemel, hogy a törvény kimondja, hogy egyes eljárási cselekményeket arra szolgáló, vagy arra alkalmassá tett helyiségben kell megtartani. E szabályra figyelemmel a törvényszék bírái számos esetben hallgattak már meg a tárgyalóterem kívül, formalitásoktól mentes, traumát nem okozó környezetben olyan gyermekeket, akik a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény sértettjei voltak. Ezen a helyszínen sem a vádlott, sem a védő nem lehetett jelen, a kiskorú kímélete maximálisan megvalósult. Volt olyan büntetőügy, ahol a felnőttkorú sértett védelme érdekében a bíróság őt telekommunikációs eszköz útján hallgatta meg, ennek során biztosítva volt, hogy a tárgyalóteremtől – ezáltal a vádlottól – elkülönített helyszínen (de még egy teljesen másik városban) tartózkodó áldozat kizárólag az eljáró bírót láthatta tanúvallomásakor. A tanú nemcsak a vádlottal nem futott össze a tárgyalóterem előtti folyosón, de vallomását zavartalanul, nyugodt légkörben tudta megtenni. Az új, távmeghallgatásokra alkalmas eszköz használatával egyébként egy másik büntetőügyben a törvényszék – szintén a sértett kímélete érdekében – azt is el tudta rendelni, hogy a több száz kilométerre lakó sértett a budapesti tárgyalásra történő felutazás helyett, vallomását a lakóhelyéhez közeli a Miskolci Törvényszéken tegye meg, amelynek során őt

telekommunikációs eszköz útján kapcsolták a pesti tárgyalóterembe. Álláspontom szerint ez a korszerű és egyúttal költséghatékony meghallgatási mód a büntetőeljárásban részt vevő személyek – elsősorban a sértettek – védelmének kiemelt támogatására kiválóan alkalmas.

Van-e olyan másik terület, program a tárgyalótermeken kívül, ahol a törvényszék részéről az áldozatvédelem megjelenik?

Igen, ilyen véleményem szerint a törvényszéken hosszú évek óta folyó Nyitott Bíróság program. Az országos program keretében a bírák, bírósági titkárok és fogalmazók tájékoztatást adnak az általános és középiskolás tanulóknak a legalapvetőbb jogi ismeretekről. A rendkívüli osztályfőnöki órákon elhangzó előadásokon az életkori sajátosságoknak megfelelően minden esetben nagy hangsúlyt fektetnek a bírósági dolgozók a fiatalkori áldozattá válás kérdéseire, ennek keretében érintik a fiatalok bűnözését, az internetes bűncselekményeket, vagy a kábítószerrel visszaélés gyakorlatban megjelenő formáit. Az előadók ezzel igyekeznek felhívni a tanulók figyelmét arra, mi a teendő, ha egy bűncselekmény sértettjei lesznek, vagy csak tanúk a büntetőeljárásban, illetve ennek során milyen jogaik és kötelezettségeik vannak.

Köszönöm a beszélgetést.

Budapest, 2019. február 22.

Wenk Patrícia

BKT sajtó